Մանգումէի էֆքեար աէնէտէ 300 նիւսխէ վէրիլէպ, սէնէվի գրյմէթի խաթանդոլ իչին 300 ղրուշ· վէ ալԸ այԸՂԸ 150, վէ թաշրալար իչին ըսմնա բարաբ տախի իչինտէ օլարաք, սէնէվի գրյմէթի ադաղ ագճէ 250 վէ ալԸ այԸՂԸ տախի 125 ղրշ· ԸՂԸ·

Վէ պէհէր նիւսխէսի 50 փարայա սաթԸլաճագԸՂԸ·

Մանգումէի Էֆքեար

ՄԻԻՆՍՏԻԻ

Իլանաթրն պէհէր սաթԸ Ի՛Ն պիրինճի տէֆասա 3, իքինճի տէֆասա 2, վէ իւչիւնճի վէ սայիր տէֆթարար իչին 1 էր ղրշ· ալԸնուճագ ԸՂԸ·

Սէքթամբր վէ սայիրէ Պէյօղլունտա Ցօղրու ճօլասա 467 նիւմէրօլու խանէտէ ԼԷՎԱԸՆԹ ՀԷՐԸԼՑ թապխանէսինտէ կարապետ Ց· փանոսեան իսմինէ կէօնտէրիլէճէք տԸր·

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՑՑԷ Վ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

ՊԷՇԻՆՃԻ ՍԷՆԷ ՎՏԱՎ ՃԷՄԱԶԻԼ ԱԽԸՐ ○ 1870 ՕԳՈՍՏՈՍ 20 ԲԻՆՃՇՊԻՀ ԱԼԸՃԻԱՆԿԱ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1 ՆԻՒՄԷՐՕ 1326

ԻՍԹԱՆՊՈԼ 20 ՕԳՈՍՏՈՍ

ԽԱՐԻՃԻՅԻ

ՏԷՀՐԸ ՀԱԶԸՐԸՆ ԷՎՐՕՊԱ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷԼԷՐԻ

Մանգումէնի 1325 ինճի նէսխէսինտէ պաէրյէ

ԵԷՆԻ ԻԹԹԻՖԱԳ

Նէթիճէսի գաթի օլան Մարէնկոմուհարէպէսի, Ֆրանսանըն զայէթլէ միհէթաճ պուլունմուշ օլտուղու պիր միւտտէթլիք սուլհ իչին, եօլ ուչմըշ օլտու·

Օն սէնէ, հէման արգասը քէսիլմէյէրէք տէվամ իթմըշ օլան մուհարէպէլեր հէնկեամընտա, Ֆրանսա եալընըզ պաշընա, Էվրօպանըն պիրլէշմիշ գուվվէթինէ գարշը մէյտան օգումուշ, վէ 1801 վէ 1802 սէնէլէրի պէյնինտէ, շու եա պու հիւքիւմէթլէրլէ ադտ իյլէմիշ օլտուղու ահտնամէլեր իլէ, ճէնուպի–ղարպ Էվրօպանըն, միւճատէլէ գապուլ իթմէզ սուրէթտէ, սահիպի օլմուշ իտի·

Ինկիլթէրրա տէվլէթի իլէ ադտ իյլէմիշ օլտուղու սուլհ իթթիհատը· Ա·միէն իթթիհատը նամը իլէ թանընան օլան իթթիհատ ԸՂԸ·

Մէզքիւր ահտնամէ մուճիպինճէ, Ինկիլթէրրա տէվլէթի· Մալթա ճէզիրէսինի Ֆրանսաեա թէսլիմ իտէճէք իտի իսկ տէ, Ֆրանսանըն թէքրարէն խուսուսմէթէ պաշլամըշ օլմասը պէհանէսի իլէ, մէզքիւր շարթ իճրա օլմասը·

Բէզալիք, Հաննովէր մէմալիքի, Ֆրանսա օրտուսունուն եէտինէ կէչմիշ, վէ Բրուսիա Գըրալը, մուհաֆազա իթմէք իչին միւտախէլէ իթմէքլիյի բէտտ իյլէտիյինտէն, Շիմալի Ա·մանեա տիւգալըգլարը տախի, Ֆրանսաեա խարաճ վիրմէյէ· վէ Հօլանտա, Իթալեա, Իսպանեա, վէ Բօրթուկալ հիւքիւմէթլէրի տէ, Ֆրանսաեա ագճէճէ պիրիր հիսսէ վիրմէյէ մէճպուր օլմուշլար, վէ պունտան տա մաատա, Ա·մէրիգատաքի Լու զիանա էեալէթի, միւճթէմէայի Ա·մէրիգա հիւքիւմէթինէ սաթըլարագ, 15,000,000 տոլարլըգ ֆազլա պիր մէպլաղ տախի, օլ թարաֆտան թէտարիք իտիլմիշ իտի·

Պաշ Գօնսիլ (Պօնաբարթ), քէնտի մէմուրիէէթինտէ, էվվէլ էմիրտէ 10 սէնէ, պատէհու գայտը հաեաթ իւզրէ, թաստիգ, վէ տահա սօնրա, եանի 1804 սէնէսի մայիսին 3 իւնտէ տախի, «Ֆրանսա ճիւմհուրիէէթի Հիւքիւմէթի», «Վէրասէթէ նագլ իւզրէ ՆԱՊՕԼԵՕՆ ՊՕՆԱՊԱՐԹ իմբէրաթօրլուղունա» թահվիլ օլտու·

Պիր տէվամսըզ խուսուսմէթլէր միւտտէթինտէն, վէ Ինկիլթէրրա մէմալիքինի պասմագ իւզրէ, 1805 սէնէսինտէ, Պուլօնեըտա ճէսիմ պիր օրտու զուրուլարագ պիյիւք պիր կէօսթէրիշ իտիլտիքտէն սօնրա, Իմբէրաթօր Նաբօլէօն Պօնաբարթ, քէնտինի, Ինկիլթէրրա տէվլէթինին պաշա չըգարմաեա միւգթէտիր օլապիլտիյի Ա·վսթրիա, Ռուսիա, վէ Ինկիլթէրրանըն գուվվէթլի իթթիֆագընա գարշը գօյմաեա մէճպուր պիր հալտէ կէօրտիւ·

Հոկտեմբերին պիրինճի կիւնիւ, Պօնաբարթ, Ըլն նէհրինի կէչէրէք, 160,000 քիշիլիք պիր օրտու իլէ, Պավիէրա մէմալիքինէ կիրտի, վէ քէնտի ասաքերինէ·

«Սիզ անճագ պիյիւք միլլէթին չարգաճը ասաքիրի օլուպ, հինի հաճէթատ, Ինկիլթէրրա ալթունունուն վէ նէֆրէթինէն էօրմիւշ օլտուղու եէնի խուսումէթ աղընը բարալամագ իչին, պիւթիւն միլլէթ, սէսիմի իշիտիր իշիթմէզ, պիր տաղրգատա աեաղա զալգաճագ ԸՂԸ»·

ԱՎՍԹԵՐԼԻՑ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ՆԱՊՕԼԵՕՆ, քէնտի օրտուսու պիւյիւք գըսմընըն պաշընա կէչէրէք, Ա·վըսթրիանըն իւգրինէ հիւճմ պիրլէ, Վիէննաեը զապթ իրլէտիքտէն սօնրա, Ռուսիալըլարա գարշը Մորավիատա իլերու եիւրիւմէքտէ օլան օրտուսունա գավուշմագ իւզրէ, Վիէննատան տախի իլէրու վարտը·

Ֆրանսըզ օրտուսունա, իքի ֆըրգա տասաքը տասա–տասլարշորքտուն սօնրա· Վիէննա իլէ Օլմիւց արա եէրինտէ պուլունան Ա·վըսթրլրից օվասընտա, միւթթէֆիքլէրին պաշ օրտուսու, անը գարշըլատը·

Ռուսիա վէ Ա·վսթրիա իմբէրաթօրլարը պինիֆս մէյտանը մուհարէպէտէ պուլունուպ, քէնտի ժինէրալլարը իսկ, պիրլէշմիշ օլան 75,000նէֆէր Ռուսիա վէ Ա·վսթրիա ասաքիրինի գումանտա իթմէքտէ իտիլէր·

Ֆրանսըզլար, սաեըճա միւսավի (հասասար) պիր հալտէ պուլունուպ, կէրէք թէշքիլաթճա վէ կէրէք ճէսարէթճէ, Ռուսիալըլարտան վէ Ա·վսթրիալըլարտան իւսթիւն իտիլէր·

1805 սէնէսի դեկտեմբեր 2 սինտէ, վէ կիւնէշին չըգտըղը վագրթտա, մուհարէպէյէ պաշլանըպ, կեահ պիր, վէ կեահ տիկէր թարաֆըն զալէպէ իյլէմէսի իլէ, աեշամա գատար տէվամ իտիլտիքտէն սօնրա, ինատ իւզրէ իլէրի վարտըրըլմըշ օլան մէզքիւր մուհարէպէ, միւթթէֆիք տէվլէթլէրին նիզամը սուրէթտէ կէրի չէքիլմէյէրի իլէ խիթամ պուլտու· պու ճիւմլէ, Ռուսիալըլար վէ Ա·վսթրիալըլար, մէյտանը մուհարէպէտէ, բէք չօգ էօլիւ պըրագտըգտան պաշգա, քէնտի թօբլարընընը էն պիյիւք գըսմընը, վէ էտէվլիթը հարպիեէլէրինի տախի, Ֆրանսըզլարընը էլինտէ պըրագտըլար·

Ֆաթիհ Իմբէրաթօր Նաբօլէօն մէզքիւր մուվաֆֆագըյեէթ նէթիճէլէրինի, շու աթիտէքի սուրէթտէ խիւլասա էյլէմիշ իտի·

«Գըրգ ատէտ սանճաղլար· Ռուսիանըն ասաքիրի խասսա օրտուսու սանճաղլարը, եիւզ եիկիրմի բարէ թօբ, եիկիրմի նէֆէր ժէնէրալ, վէ 30,000 նէֆէր էսիր, էպէտի սուրէթտէ չէրէֆ պախչ օլան կիւնիւն նէթիճէսի տիր·

Հազգրընտա օլ գատար էօյիւնիլմիւշ, 4 սաեըճա սիզտէն իւսթիւն օլան Ռուսիվէ Ա·վսթրիա բիատէ ասաքիրի, սիզինիւճմիւնիւզէ գարշը գօեամամըշլալ վէ պունտան սօնրա գօրգաճագ պիր ուշմէնիլիգ գալմամըշ ԸՂԸ· Իշլիթպու ուրէթլէ, իքի այ զարֆընտա իւչիւնճ ասաքերի իթթիֆագ տախի մաղլուպ է տարմատաղընը օլմուշտուր»·

Ա·սթերլից ֆիւթուհաթընտան սօնրա, Բէզպուրկ ահտնամէսի իլէ միւսալէհա պգա օլտու, վէ մէզքիւր միւսալէհա լէ, Ա·վսթրիա Իմբէրաթօրլուղունուն մահճուպիեէթի թէքմիլ օլմուշ օլտու·

Ա·խսթրիա տէվլէթի, հէմ Իթալեատա, վէ հէմտէ Ա·լմանեատա, պիր թազմ ալազիլէր զայպ իթտի, վէ Իմբէրաթօր Նաբօլէօն տախի, պիյիւքլիք իւնվանընը ալմագ, վէ եէնիտէն մէյտանա կէթիրմիշ օլտուղու պիր թազմ գրբալըգլարա, թէպաա Բրէնսլէրնասպ իյլէմէք իչին, Բարիսէ ավտէթ իթտի·

ԹՐԱՖԱԼԿԱՐՏԱՖԻ ՏԷՆԻՋ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

Նաբօլէօն, գարա բուզրուտ գազանտըղը ֆիւթուհաթլար իլէ իգթիֆա իթմէյիպ, Օգիանօս տէնիզի իւզէրինտէ տախի իւսթիւն օլմագ էմէլի իլէ, Ինկիլթէրրա իլէ չաթըշմաեա գարար վէրտի·

Հոկտեմբերին 19 ունճու կիւնիւ, Ֆրանսա իլէ Իսբանեա տէվլէթլէրինին պրլէշմիշ օլան տոնանմասը, օթուզ իքի գըթա գաբաք, եէտի գըթա ֆըրգաթին, վէ սէքիզ գըթա տախի գօրվէթտէն իպարէթ, վէ Ա·միրալ Վիլլընէօվ գումանտասը թահթընտա օլարագ, Գատիչ լիմանընը թէրք պիրլէ, ղարպա տօղրու իլէրու վարմաեա պաշլատը·

Ինկիլիզ տոնանմասը ամիրալը Լօրտ Նէլսըն տախի, թահթը գումանտասընտա պուլունան Երիկրմի եէտի գըթա ֆըրգաթինլիր իլէ, հոկտեմբերին 21 ինճի կիւնիւ սապահըսը, Թրաֆալկար Պուրնու եաղընլարընտա, տիւշմէնի գարշըլատը·

Ֆրանսա տոնանմասը ամիրալը, քէնտի սէֆինէլէրինի, եարըմ այ չէքլինտէ պիր չիզկի իւզէրինէ սըրալաեարագ, վէ ըիւզկեար ալթընա տօղրու, եավաշ եավաշ պիրի պիրինէ եազլաշտըրարագ, իքի սըրա իւզրէ քէնտինէ տօղրու իլէրուլէմէքտէ օլան Ինկիլիզ սէֆինէլէրինին հիւճմիւնէ պէքլէմէքտէ իտի·

Տէօրթ սաաթ միւթէմատիէն, մէյեուսանէ պիր չաթըշմագլըղա տէվամ իտիլտի· հէր պիր կէմի, պիրի պիր արգասը սըրա պիրէր տիւշմէն կէմիսի սէչէր, վէ չիֆթ չիֆթ էօյլէճէ ճէնքլէշիրլէր իտի·

Էօյլէտէն պիր ազ սօնրա, Իսբանեա Ա·միրալը, կէրի չէքիլմէքլիյին իպրէթինի վէրտի, վէ Լօրտ Նէլսըն, էօլիւմ եարասընտան ըուհունու թէսլիմ իթմէքտէ օլտուղու սըրատա, օն պէշ գըթա տիւշմէն կէմիլէրինին, սանճաղլարընը աշաղը ալըպ Ինկիլիզ տոնանմասընա թէսլիմ օլմուշ օլտուգլարը, վէ մէզքիւր մուհարէպէնին, Ինկիլիզ սանճաղընըն շէրէֆլի պիր ֆիւթուհաթ գազանմասը իլէ իթթամ պուլմուշ օլտուղու խապէրինի ալտը·

ԲՐՈՒՍԻԱՆԸՆ, ՖՐԱՆՍԱԵԱ ԳԱՐՇԸ ԶԸԳՄԱՍԸ

Նաբօլէօն, Բրէզպուրկ ահտնամէսի սաեէսինտէ, Ղարպի Էվրօպանըն սահիպի օլմուշ իտի·

Իմբէրաթօր սըֆաթը իլէ, Ըլն նէհրինտէն, թա Բիրէն տաղլարընա գաար եաեըլմըշ օլան պիր Ֆրանսա իտարէ իթմէքտէ, վէ Իթալեա Գըրալը սըֆաթը իլէ տախի, Ա·լբ տաղլարընտան թա Ա·տրիաթիք տէնիզինէ գատար եաեըլան պիր արազիյէ, պաշ նազըրլըգ իթմէքտէ, պիր գարընտաշը, Նաբօլի թախթը իւզէրինտէ, վէ տիկէր պիր գարընտաշը տախի, Հօլանտա թախթը իւզէրինտէ օթուրմագտա իտի·

Իսբանեա, քէնտի թէպաասը օլուպ, վէ Զվիչէր ճիւմհուրիէէթինէ տաէէ վ Բէկվ–ՎԸՐԸ միւսթագիլէ օլմուշ· Պավիէրա վէ Վիւրթէմպէրկ, քէնտինէ իթաաթ իթմէյէ պօրճլու, վէ Ա·լմանեանընը, ճէնուպ վէ Ղարպ գըթալարընտա պուլունան ճէման օն տէօրտ նէֆէր Բրէնսլէր տախի, «Ըլն իթթիհատը» տէնիլէն միւթթէֆիքլիյի վազ իտէրէք, քէնտինի (Պօնաբարթը) տախի, քէնտիլէրէ համի թանընմըշլար իտի·

Ա·լմանեա իմբէրաթօրլուղու մահվ իտիլմիշ օլուպ, իքինճի Ֆրանսուա Ա·վսթրիա Իմբէրաթօրու իւնվանը իլէ իքթիֆա իթմէյէ մէճպուր օլմուշ իտի·

Բրուսիա, օլ վագրթա տէկին, Էվրօպաեը ալթ իւսթ իթմիշ օլան մուհարէպէլէրէ գարշը, էմրի իհթիեաթ իւզրէ (զգուշաւոր) պիր պիթարաֆլըգ սագլամըշ, քէնտի արազիլէրինին պազը կէօնա նազա իտիլմէյէրինէ (բունաբարուիլ), սէս չըգարմագսըզը թէհամմիւլ իյլէմիշ, վէ հաթթա իւչիւնճիւ Կիյյոմ Ֆրէտէրիգ (Բրուսիա գըրալը), սօնրատան Ինկիլթէրրա գըրալը օլմուշ օլան Իւչիւնճիւ Ժօրժուն սիլսիլէսի միլլքի օլան Հաննովէր էլէքթօրալըն տախի Ֆրանսաեա թէրք իտիլմէսի զըմնընտա, Նաբօլէօն իլէ իթթիհատա պիլէ կիրիշմիշ իտի·

Ֆրանսա իմբէրաթօրունուն, մէզքիւր իթթիհատը պագը սագլամաեա նիեէթի օլմաեըպ, բէք ազ վագրթտան, Ֆրանսա հիւքիւմէթինէ անը իլէ օյնամագտա օլմասը անլաշըլըբ անլաշըլմազ, Բրուսիա տէվլէթի իֆրաթ տէրէճէտէ ինֆիալէ կէլէպ, հիւքիւմէթի մէզքիւրէ սէֆիրի, 1806 սէնէսի հոկտեմբերին պիրինճի կիւնիւ, շու աթիտէքի թէքլիֆլէրի, Ֆրանսա հիւքիւմէթինէ թագսիմ իյլէտի·

Պիրինճի – Ֆրանսա օրտուսու, վագրթ կէչիրմէքսիզին, Ըէնին ○ պիր թարաֆընա կէչմէլի·

Իգինճի — Շիմալի Ալմանեա իթթիհատը, Թէքլարէն իպգա բոլլմէլի։

Իւչիւնճիւ — Բէն իթթիհատընտան, պաշգը մաճելլէր այըրըլմալը։

Ֆրանսա իմբէրաթօրու, մէզգիւր Թէքլիֆլէրէ, տէրհալ, Նօզաըը Սաքսօնեա իւզէրինէ պիր եւրիւյիւշ իթմէքլէ ճէվապ վէրտի, վէ մէմալիքի մէզգիւրէյի պասմաընտան մագսատ տախի, Բուսիանըն իստասա եէլթիշմէտինտէն էվվէլ, Բրուսիա օրտուսունու վուրմագլըգտան իպարէթ իտի։

Տէվամ

Տեսէ Նէ...

«Պու կիւնքի կիւն մուհարէպէ էօյլէ պիր հալէ վասըլ օլմուշ տուր քի, կէրիտէն ռէ՛ջ իրճի օլանլար, վուգու պուլաճագ օլան սուլհուն շարթլարը իւզէրինէ միւճատէլէյէ կիրիշմէյէ պաշլամըշլար տըր։ Զաթէն պազըլար Ալմանեալըլար Փարիսի վուրուպ զապթ իթմէյէ գալգըշմամալըտըրլար, վէ ազըլմըշըլըգ թուրուպ տէ, Ալզաս Նահիյէսինի Ֆրանսըզլարա Թէրք իթմէմէք զըմնընտա խըրար իթմէմէլի տիրլէր տիմէքտէ տիրլէր։ Լաքին պիզիմ զաննըմըզճա, Ալմանեալըլար Փարիս իւզէրինէ եէօրիւմէքլիքտէն, անճագ իքի խուսուս, եանի պիրինճիսի, Ֆրանսըզլարըն պիր ֆիւթուհաթը գազանմագ իթմէսի, վէ իքինճիսի, միւնասիպ պիր վագըթտա իսթէր իմբէրաթօրլուգ, իսթէր Օրլէանլը վէ եախօտ ճիւմհուրիյէթ հէյ էթինտէ օլսուն, Ֆրանսա հիւքիւմէթի թարաֆընտան գապուլա կէլէն պիր սուլհ թէքլիֆի, մէն իտէպիլէճէք տիր։ Էկէր Ալզաս էեալէթի Ֆրանսըզլարըն գապթընտա գալաճագ իսէ, Ֆրանսըզլար Լաթէնտէմեալըլար կիպի հարէքէթ իտէրէք Թէրքարէն էսէր իթմէլի տիրլէր։ Պիզիմ իթիգատըմըզճա կէօրէ, հիչ պիր պիթարաֆ տէվլէթ, վէ հաթթա Ինկիլթէրրա տախի, պէօյլէ պիր իքի մուհարիպ միլլէթլէրին միեանէսինէ կիրիշէ, վէ քէմալի բահաթ վէ էմնիյէթ վիրիրէք, վէ քէզալիք հարպ եւզիւնտէն չէքիլէն գարար զիրէն վէ մէչապատը թազմին իթտիրիրէք, Ալմանեա սուլհ թէքլիֆ իտէմէյէճէք տիր։ Էկէր մուհարէպէյէ տէվամ իտիլիր իսէ, Ալմանեա ասքէրլէրի Փարիսէ կիտէճէքլէր տիր, փագաթ, իսթէնիլէճէք օլան պիր թէվասութտան գուվվէթլի պիր շէյ էկէր մանի օլուր իսէ, օ պաշգա շէյ տիր։ Վէ էկէր մուհարէպէյէ տէվամ իտիլիր իսէ, Ալմանեալըլար, քէնտիլէրին էմնիյէթ իւզրէ պուլունմասը իչին, իհթիմալ տըր քի, Ալզասըն զիրաաթէ պէօյլէք պիր Թէքլիֆ մէյտանէ կէթիրէճէքլէր տիր։ Զաթէն թաքրիպէն քի Բէն Նէհրի Ֆրանսըզլարըն հիւտուտլարընա պիր պիւյիւք Թէճրիպէ մահալլի օլմուշ տուր, վէ մէզգիւր Նէհրին սօլ գըեըսը պիր զըմնընա մալիք օլմագլըգ, Ֆրանսա իչին նէ գատար Թէհլիքէլի իսէ, Ալմանեալըլար իչին տախի օլ գատար Թէհլիքէլի տիր։ Պու Թէհլիքէ օճագընըն սօնտիւրիւլմէսի էլզէմիյէթտէն տիր։ Նէհրին բարտօսը պիր Թազմինաթ իլէ, Ալմանեալըլար խօշնուտ օլարագ, սուլհու գապուլ իտէրլէր տէյի զանն իթմէք, կիւլիւնճէք պիր շէյ տիր։ Վագտա բարաճա գարար պէտէլի վէրիլմէք էլզէմիյէթտէն տիր, լաքին, իլէրուտէ, Ֆրանսըզլարըն եինէ պէօյլէ պիր հիւճումա գալգըշմաեաճագլարընա տայիր, էմնիյէթ տախի վէրիլմէլի տիր։ Մուհարէպէյէ տէվամ բօլօրլարտա, էկէր իքպալը չիմտիքի եավէր օլուրսա, Թարաֆա եավէր գալմագլըգտա տէվամ իտէր իսէ, Ֆրանսըզ ասքէրի պիր վագըթ իչին խարայ օլմագա կիտէրսէ, իթթիֆագը Թէքլիֆ իտէճէք հալ եոգ տուր։

Պիզ զանն իթմէյիզ քի Ալմանեալըլար, քէնտի տիւշմէնլէրի պիւթիւն պիւթիւն մէզլէլէթինի կէօրէք արզու իթմէզ պուլունուրլար, լաքին պունուն իչինտէ պիր շէյ լազըմ տըր քի, վուգու պուլաճագ սուլհա Ֆրանսանըն ասքէրինին մըգտարընա հուտուտ կէօսթէրիլմէլի տիր։

Ֆրանսըզ ասքէրի չիւրիւնճէ իլէրուտէ պիր Նիզամ վէ պիր բաշթա Թահթընա ալընաճագ տըր։ Վէ էկէր ալէմէթ կէօսթէրիլմէքտէ տիր քի Մ. Թիէր պաշ վէքիլ օլաճագ տըր, չիւնքի մուհարէպէ եի հազըրլայըշ գարարնա գարշը կէլմիշ տիր։ Վէ չիւրիւնճի օլ վագըթ Մ. Թիէր քէնտի մէմալիքինին Նամուսունու իւրինէ կէթիրմէ չալըշաճագ տըր։ Հէլէ չու սահինտիր քի, նէ Բրուսիա գըրալընըն, վէ նէտէ Ալմանեա էհալիսինին, Ֆրանսաեա միւսթահքէմ պիր օլաճագը վէքիւքիւմէթինին նէ հէյէթէ վէ Թարթիպ պուլունաճագը տահա վազիֆէտէն տէյիլ տիր։ Ֆրանսանըն սուրէթ իտարէսի իսթէր Պօնաբարթլըգ օլսուն, իսթէր Օրլէանլըգ օլսուն, իսթէր Լէճիթիմ պուրլուգ, իսթէր Մօնարշիգ, իսթէր Գօնսթիթիւսիօնէլ վէ իսթէր ճիւմհուրիյէթ օլսուն, Ալմանեալըլար իչինհէվս պիր տիր։ Լաքին էլ վէրիր քի, Ալմանեա իչին իթթիֆագ իւսն էմնիյէթ Թահթը քէֆալէթէ ալընմըշ օլսուն, մէզգիւր էմնիյէթ, Ալզաս Նահիյէսի պիր Թէմէլ Թաշը օլաճագ տըր, հէր նէ գատար ան տըր, Ալզաս պիր Ալմանեա Նահիյէսի իսէ տէ, մէզգիւր էեալէթի, Ալմանեա Թէրքի էթմէքլէ, չօգ Ֆրանսա իչին բէք աղըր կէլէճէք տիր, վագըա, պունա, չու, Թապիի պիր հուտուտ տուր, էսքի հուտուտլար, ճէնուպէ վէ լիսանճա Ալմանեալը տըրլար ռէպէպլէրի վէրիլիրէք, Ֆրանսա էօյլէ պիր թայլէ վագըթտան պէրու մալիք օլտուղու Նահիյէտէն այըլմագ իչին Թէսէլլի իտիլէճէք տիր, լաքին, Ֆրանսաեա էկէր Բրուսիաեա եէնմիշ օլսա իտի, քէնտի էմրի իթթիհատընը պիթիրմէք իւզրէ օլան Ալմանեանըն բարչա բարչա իթմէք, վէ օնլարը այրը այրը վէ գայիֆ գայիֆ տէվլէթլէրտէն միւրէքքէպ պիր գօնֆէտէրասիօն եարըմագ մագսատընտան պուլունմագտա իտի։

Հիչ չիւբհէ եօգ տուր քի, էկէր իւչիւնճիւ Նաբօլէօն գավղայը գազանմըշ օլսա իտի, Բրուսիա մէմալիքինտէն օլան Բէն գըեըլարը իլէ, Պավիէրա մէմալիքինտէն տախի պուլունան գըեըլարը Ֆրանսաեա իլհագ իտէճէք իտի, վէ էկէր Ֆրանսըզլար զալէպ իթսէյիլէր իտի, քիմսէ անլէրէ գարշը չըգամազ, Պէրլինին եօլլարընը Թութմաեաճագ իտի։ Վէլ հասըլ, Ալմանեալըլարըն Փարիս իւզէրինէ աղըրու եէօրիւմէլէրինի մէն իթմէքլիք, անճագ Ֆրանսըզլար միւգթէտիր տիրլէր, վէ օտա անճագ իքի Թարիգ իլէ օլապիլիր, եա Ֆրանսա հիւքիւմէթի Թարաֆընտան սուլհ Թէքլիֆ իտիլմէլի տիր, վէ եախօտ պիւյիւք պիր ֆիւթուհաթ կէօսթէրիլմէլի տիր։

Իգինճի Թէսապիր, եանի քէսպի ֆիւթուհաթ իթմէք կէրչի իհթիմալտէն տիր, լաքին էվվէլքի, եանի սուլհ իսթէմէք, տայիմա Ֆրանսա հիւքիւմէթինին էլինտէ՞ տիր, իմբէրաթօրուն պաշլամըշ օլտուղու պիր մուհարէպէտէ՝ն էլ չէքմէքլիք, Ֆրանսըզ միլլէթի իչին պիր Նամուսսըզլըգ տէյիլ տիր, չիւնքի միլլէթ, հէնուզ հազըրլըգլը օլմագսըզըն, ճէսարէթ էյլէմիշ տիր, հիչ գավղալը ամին տիւէլ, մէճպուր օլմուշ տուր։ Ինկիլթէրրա հագգընտա իսէ, չու բօլիթիգա մուվազէնէսի տէնիլէն իթթիֆագը պաթըլտան սարֆը Նազար օլունտուղու Թագտիրտէ, գուվվէթլի պիր Ալմանեա պուլունմասը, գուվվէթսիզ պիր Ֆրանսա պուլունմասընտան զըյատէ Թէհլիքէլի տիր։ Իքի մէմալիքին ճօղրաֆիեաճա մէվգըլարը, վէ Նիյէթ ու Թապիաթլարընը պէր Թարաֆ իթտիկիմիզ հալտէ, քէնտի գըեըլարընըն հալ ու վիւսաթլարը, սէօյլէտիկիմիզի Թաստիգ իլէ կէօսթէրիր ճայիզտիր։ »

Լէվանթ Հէրալտ

— Բարիսին գալէլէրընէ պու կիւնէ գատար 1000 փարէ Թօփ վազ օլունմուշ տուր։

Նաօըլ քի մալիւմ տիր, տէր Բէլֆօրթ գալէսի, Բարիս գալէլարը, Թօբճու պահրիյէ ասաքիրի Թարաֆընտան մուհաֆազա օլունմագտա տըրլար։ Լաքին չունու հէր քէս պիլմէզ քի մէրգում պահրիյէ ասաքիրի, Ֆրանսանըն վէ իհթիմալլարը տունեանըն պիրինճի Թօփճուլարը տըրլար։ Սէվասթօբօլու մուհաֆազա իտէնլէրէ էն զիեատէ գարար վիրէնլէր օնլար օլմուշլար տըր, Բուսիալըլար, քի մէրգում Թօբճուլարըն Թօբ աթմալարընը կէօզլէրի իլէ կէօրմիշլէր տիր, անլէրի մէտհ ու սէնա իլէմիշլէր տիր։ Մէրգում ասաքիրին մէյտանը մուհարէպէտէ Թօբ աթըշլարընը պիր չօգ տէֆա կէօզլէրի իլէ կէօրմիշ վէ անլէրի պէնէնմիշ օլան մարէշալ Բէլիսիէ մէրգում ասաքիրի Թօբճու ասաքիրինին բաշթըշալարը Թէսմիյէ իլէմիշ տիր։

— Մ. Թիէրին, Լիւպէրթէ զաքէթեսընտա նէշր իտիլմիշ պիր պէօյլէ օ Թիւտէքի ճիւմլէլէրինի պէեան իտէրիզ։

Մարն իւզէրինտէ իւք տէֆա օլարագ պօզկուն վէրիլտիքտէն լազըմ տըր քի հիւքիւմէթ, Բրուսիա Թէպալարընա եիրմի տէօրթ սաաթ զարֆընտա Բարիսի Թէրք իթմէլէրինի էմր իլէսին, Թէրք իթմէյինճէյէ իսէ ճասուս ատտօլունուպ, հագլարընտա ճասուս մուամէլէ օլունսուն։ Վէհան օլ լազըմ տըր քի մուհասէրէ չիզթեէթլէրինտէն վէ 15 կիւն քէնտի սիւտլիւ գահվէլէրինտէն մահրում օլուրլար տէյի գօրգանլար տէր հալ Բարիսի Թէրք իտէպէք իսթէտիքլէրի եէրէ կիթսինլէր, քի պու սուրէթլէ, պու գատար ըեւմալըլըգլարըմըզա, էմբօսթօրա, տիւշմէնէ գարշը գօյմաեա միւգթէտիր օլմաեան կէմիշէք պիր էհալի մէնզարէսի կէօսթէրմէք բիւսպիւթիւնը սալի իլամէ իթմէքտէն, Բարիսլիլէր, տէօրտիւնճի Հէնրինին Բարիսի մուհասէրէ իլմէսի օլմասընը տէրխաթըր իտինիզ, Նասըլ քի մալիւմ տիր մէզգիւր միւտաթթա հէնկամընտա, էհալի աճ գալտըգլարընտան, քէմիքլէրի Թօզ իտիպ էթմէք իտէճէք էտիլմիշ տըր։ 1763 սէնէսինտէ Մանթանըն մուհասըրէ իտիլտիքինի, վէ սըչան վէ քէտի էթլէրէ մէճպուր օլմուշ օլան էհալիսինին վէ ճէնովա մուհասըրէսինի վէ Մասէնանըն գօրգմազ եիւրէքլինի տիքբաթը իսթէրիք, ամթալլարընըզա պէնզէյինիզ, էկէր էսլաֆըլըգա պէօյլէ միլլէթլէրին սըրասընտան քէմալին Նասպէտտու օլմագ իսթէմէզ իսէնիզ։

— Մօնթէվիտէօեա (Ամէրիգա) մէհաճիրին կէօթիւրմէքտէ օլան պիր կէմի տէնիզտէ եանըպ, եիւզ եօլճու ալէվլէրէ գուրպան կիթմիշ տիր։ Մէզգիւր կէմիտէն պիր գաչ քիշի գուրթարապիլմիշ օլան Աթէլ-Լուիզ նամ Ֆրանսըզ կէմիսինին գափիթանը քէնտի բարօթլօսունտա չէօյլէ եազմըշ տըր։

Եանան վափօր, տէրունինտէ 130 եօլճու իլէ 21 նէֆէր Թայֆէ պուլունտուղու հալտէ Մօնթէվիտէօեա կիթմէք իւզրէ ճէնովատան եօլա չըգմըշ օլան Պարավինօ նամ Թէքնէ տիր։ Կէօրիւնիւր քի Աթէլ Լուիզ նամ Թէքնէ յուլիօ 27 սէ րիօ ժանէյրօ լօնիւտէ ալէվլէր իչինտէ պիր կէմի կէօրմիւշ տիր։

Մէզգիւր կէմի Պարավինօ իտի։ Աթէլ-Լուիզ եարտըմա գօշմագ իչին տէր հալ եէլքէնլէրի աչտը։ Էլ Թէլէկրաֆօ Մարիթիմօ զաքէթեսը, եանան կէմինին Նագլիեէթինի չու վէճհ իլէ պէեան իլէմիշ տիր։

Եանան կէմինին մէնզարէսի տէհշէթլու պիր մէնզարէ իտի, չէօյլէ քի, եօլճուլար մէյտանսըզլըգ տէշէր օլարագ պաղըրըշըպ չաղըրըշմագտա, տէօրթ Թարաֆտան ալէվլէր չըգմագտա, ճագըրլար, սաչլարը տաղըլմըշ օլտուղու հալտէ, էօթէ պէրի գօշմագտա, գատընլարտան պազըլարը քէնտիլէրինի կիւվէրթէտէն տէնիզէ աթմագտա, սայիր գատընլար իսէ, կէմինին պաշ Թարաֆընտա սըլըան աէմիլէրին (խարիթա) ըինճիրլէրինէ սարըլմագտա իտիլէր, պու լարըն քէաֆֆէսինի Թարիֆ իթմէք միւմքին տէյիլ տիր։

Եօլճուլարտան պագըլարը տէնիզէ ինտիրիլէն պիր սանտալա տէր հալ աթըլարագ, սանտալ իլէ պէրապէր պաթտըլար։ Պուլունլարըն եարըսընտա գօշմագ սայ քի միւմքին տէյիլ իտի։ Լաքին պունու իլէ պէրապէր, մէզգիւր Աթէլ-Լուիզ կէմիսին գայըգլարընը իլէ իգինճի գայըգը վէ պունլար իլէ պէրապէր ալթը եօլճու գուրթարապիլմիշ տիր։

Ավիթրալիաեա կիթմէք իւզրէ Լօնտրատան եօլա չըգմըշ օլան Մարի նամ Թէքնէ, օրատան կէչտիքինտէն, ... գուրթարըլըգ, Աթէլ Լուիզէ ագաարմա իլէմիշ տիր։

— Թայմըզտան ալարագ, Լէվանթէն պու կիւն չըգարտըղը պիր իլավէտէ, Ֆրանսա իմբէրաթօրիչասընըն, Ինկիլթէրրա գըրալիչասընա պիր մէքթուպ եազարագ, չու մուհարէպէ մատտէսինտէն տօլայը Թէվասութտա իսթէմիշ իսէ տէ, միւշարիլէյհա հազրէթլէրինին «— քէնտի Նիզամնամէլէրի ահքեամընճա քէնտիլէրի Թէվասութ իտէմէյիպ, իլլա վիքթորիա տէվլէթինին Թէվասութ իտէպիլէճէկինի, վէ վիքթորիա տէվլէթին իսէ, հէնուզ Թէվասութուն վագթը կէլմէմիշ տիր — » տէմէքտէ օլմասընը, մա Թէէսսիւֆ պիլտիրմիշ օլմասը օգունմուշ տուր։

Բ՚զալիք մէզ քիւր իլավէտէ օգունտուղունա կէօրէ, Ալմանեալըլարըն Ֆրանսատան Թարտ իտիլմէսի, Ալմանեալըլարըն զիեատէսիյլէ հիտտէթ ու զօզագընը Թահրիք իլէմիշ տիր։ Ալմանեա զաքէթալարը օլպապտէ Ֆրանսանըն գարար զիեան պէտէլի վէրիլմէսինի Թէքլիֆ իլէմէքտէ տիրլէր։

Ալմանեալըլար Մէց եագընընտա պիր չըմէնտօֆէր եափմագտա իմիշլէր։ Մէզգիւր չըմէնտօֆէր հէնի իգթիզատա, հաթթա Մէց ալընմագտան պիլէ Փարիսէ կիտէն չըմէն տօֆէր իլէ պիրլէշտիրիլէճէք իմիշ։

— Բրուսիալըլարըն մէրքէզի օրտուսունտան Թա Պէրլինէ գատար կիթմէքտէ օլան չըմէն տօֆէր խաթթլարը բէք էյի պիր հալտէ պուլունմագտա իմիշ։

— Իթալեա Ֆրանսա իլէ իտէճէյի պիր իթթիֆագըն շարթլարընա գարար վէրմիշ օլտուղունտան, Րօմատա պուլունան Ալմանեա մասլահաթկիւզարը, Կարիպալտինին Գափրէրա ատասընա կիթմիշ տիր։

— Գօնթ տը Բալիգաօ հէր նէ գատար Պիզմարգ զըրհըլը ալայը իչին ալըն 14 իւնտէ, մահվ իտիլմիշ տիր տէմիշ իսէ տէ, ասըլ եօգ իմիշ։ Իէվմի Միզագուրտա մէզքիւր ալայ գավղաեա պիլէ կիրիշմէմիշ իմիշ։ Ֆագաթ Պիզմարգըն իքի օղուլլարը եարալանմըշլար տըր։

ՍՈՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ՄՈՒՀԱՐԷՊԷ

ՖՐԱՆՍԱ

Բուրժ 31 օգոստոս

Տախիլիյէ նէզարէթի թարաֆընտան իհթիրազլէ թէպլիղ օլունմուշ մալիւմաթլար ։ Ցիւզմէնին իլէրուտէ եուրիւյիւշի տուրմուշ կիպի կէօրիւնիւր ։ Մաք Մահօն հարէքէթինէ տէվամ իթմէքտէ տիր ։ Պեօյիւք պիր չաթըշմա վուգու պուլմատը ։ Շալօն գաթիէն պօշալթըլմըշ կիպի կէօրիւնմէքտէ տիր ։ Էղն վէ սայիր եէալէթլէրին միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրի, տիւշմէնէ չէտին սուրէթտէ գարշը գօյմագ իչին պէօլիւքլէր թէշքիլ իյլէմէքտէ տիրլէր ։

Բարիզ 30 օգոստոս

Ըէսմի ղազէթա Ֆրանսանըն, հալը հազըրը, պիւթիւն Եվրօպանըն թահսին իյլէմէքտէ օլտուղու պիր էմնիյէթ վէ ճէսուրլուգլէ միւշահէտէ իյլէմէքտէ օլտուղունու ճիւտիւփ իյլէտիւքտէն սօնրա չէօյլէ իլավէ իյլէմիշ տիր ։

Միլլէթ աշուտէ պիր հալտէ, ճէսուր վէ հէր նէվի ուպուտիէէթ վէ ֆէտաքեարլըղա հազըր տըր ։ Իթթիֆագըն պիրինճի վազիֆէ օլտուղունու քեաֆֆէյի Ֆրանսըզլար աղնամըշլար տըր ։ Տիւշմէնլէր, անլէրին էօնիւնտէ, տէյիլ ե ըընըզ տէհչէթլու սուրէթտէ օյլանլանմըշ թաշտան պիր գալէա տուվարը, իլլա, վաթանփէրվէրլիք, ուպուտիէէթ, ճէսարէթ վէ մաղլուպ օլմազ պիր ինսան գալէասը պուլաճագլար տըր ։ Բարիզ, մուհասէրէէ գարշը գօյմաղա միճպուրիէէթ հալըը օլաճաղըը հէնուզ պիլմիզ, լաքին իլէրուտէ վուգուի իհթիմալըէն օլան հէր պիր վագաէա ճէսարէթլէ միւնթազըր օլմագտա տըր ։

Պու կիւն Ֆրանսա աէաղա գալգմագտա, քեաֆֆէյի գօլլար վաթան մուհաֆազասը իչին սիլահլանմագտա, փայիթախթ իլէ եէալէթլէր, ղայրէթ ճիհէթիյլէ պիրպիրլէրի իլէ ըէգապէթէ հէֆըզմըշլար տըր, պունլարըն ճահա ու իգտամամըը պիրլէշիրէք շիւքիւհօիդ սուրէթտէ պիզլէրէ ֆիւթուհաթ գազանտըրաճաղլար տըր ։

Մահը հալին 29ու թարիխլի պիր ֆէրմանլէ, ժէնէրալ Լամօթրուժ, իսթիֆասը գապուլ օլունմուշ օլան Մարէշալ Պարակէ տ՛Իլիէ եէրինէ, Սէն է եալէթինին միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրինէ պաշ գօմանտան նասպ օլունմուշ տուր ։

ԲՐՈՒՍԻԱ

Կըըսն Բըրէ 30 օգոստոս

(Բրուսիա թարաֆընտան խապէրլէր)։ Ցինքի կիւն իքի պէօլիւք, պարկիըլէ բինտէն աչաղը ինմիշ օլան սիւարի ասաքիրի, Վուզիէ իլէ Ախինիի արասընտա պիր թէփէտէ, վէ ղայէթ գուվվէթլի պիր միվգըտա վագը օլուպ, Ֆրանսըզ փիատէ ասաքիրի վէ պաթարեա Թիւրքօսլար թարաֆընտան զապթ իտիլմիշ օլան պիր գարիէէ բուզէրինէ հիւճում իտէրէք անը զապթ իթտիլէր ։ Ասաքիրի խասասատան իւչ նէֆէր սիւարի ասաքիրի, պու անշամ, Մաք-Մահօնուն իքի նէֆէր օֆիչէալլարընը պուբաէա կէթիրտիլէր, մէրգում օֆիչեալլար էսիր թութուլմուշլար տըր ։

Վուրէն 30 օգոստոս

(Բրուսիա թարաֆընտան րէսմի խապէր) Պու կիւն օն իքինճի Ֆըրգայի օրտումուզուն չարգաճը ասաքիրի, Ֆըրանսանըն պէշինճի Ֆըրգայի օրտուսուն ասաքիրի իլէ Տուար ճաղընլարընտա մուհարէպէ իտիպ, ղալէպէ իյլէմիշլէր տիր ։ Թիօնվիլի Բարիս իլէ րապթ իտէն տէմիր եօլ, Թիօնվիլ իլէ Մէզիէր արասընտա պիրպիրլէրինտէն այըը իքի մահէլլտէ պէօլիւքլէրիմիզ թարաֆընտան գաթ խտիլմիշ տիր ։

Պերլին 30 օգոստոս

Պու կիւնքի թարիխլէ օլան չու ատիտէքի ըէսմի թէլէկրաֆ, Շըլիթթիհէյմ եագընլարընտա վագը Միւնտօյահէյմտէն անզ օլունմուշ տուր ։

Պու ախշամ պիր ալայ փիատէ ասաքիրի իլէ տէֆա օլարագ, Րուրրագպուրկ գալէալարընտան 600—800 ատըմ ուզագլըգտան օլարագ այնի հիզատան իքի գօլտան իլէրլէմիշ վէ ալա մուվաֆֆագիէէթ կէօրմէմիշ տիր, պու տէֆա թագրիպա 42 փարէ թօփ վագ օլունմուշ տուր ։

Ալմանեա ղազէթալարընտա ահիրէքի թէլէկրաֆ հավատիսլէրի օգունմուշ տուր ։

Տըըէզտա 26 օգոստոս ։ Սաքսօնեանըն միլլէթ մուհաֆըզ ասաքիրի, մէյտանը մուհարէպէէ կիթմէք իւզրէ տինքի կիւն եօլա չըգտը ։

Պըըիւսէլ 25 օգոստոս ։ Մարէշալ Լըպէօֆ Բարիսէ վարըլ օլտու ։ Նըրանիէլ տը Գասանեագ իլէ Մ. Րուէ, Շալօնտա իմբէրաթօրա վիզիթա վիրտիլէր ։

Քարլըսրիւ 25 օգոստոս ։ Տինքի կիւն ալաշտա գասապ, Րաթրագպուրկտա թօփճու ասաքիրի թարաֆընտան մուհարէպէէ տէվամ օլունմուշ տուր ։ Իկ գալէանըն պիր գըսմը խարապ իտիլմիշ վէ թէլրասնէ տալըի քեամիլէն ահէ չէ վէրիլմիշ տիր ։ Շէհիրտէ պիր գաչ հարիգ վուգու պուլտու, հէնուզ Քէհլտէ 20 խանէ եանմըշ տըր ։

Ֆլօրանս 26 օգոստոս ։ Մ. Միննէթթինին վիէննա վէ ժէնէրալ Լամարմօրանըն Սէն Բէթըրսպուրկա վագը օլան եօլճուլուգլարընը սէպէպի, պիթարաֆ տէվլէթլէրին թէվասուդ իյլէմէլէրինէ չալըշմագտան իպարէթ տիր ։

Բրէնս Նափօլէօնուն Ֆլօրանսա վագը օլան եօլճուլուղունուն մագսատը պուտուր ։

Պէրլին 25 օգոստոս ։ Րախաթըզանճէյժէր ղազէթասը տէր քի Պըըուլըն մէրքէզի օրտուսու, Պար-լը-Տիւքտէ տիր ։ Պիրինճի վէ իքինճի օրտուլարըն պիր գըսմը, Մէց էօնիւնտէ տուրմագտա տըր ։ Ալմանեա ասաքիրինին պագը գալան գըսմը, Բարիս իւզէրինէ եիւրիւմէքտէ տիր ։

ԹԻՒՃՃԱՐԻՑԷ

Լիվըրփօլ 31 օգոստոս

Միտըլինկ Նիւ Օրլէանս բամուգու, բէնա Ֆիաթ $9 \frac{1}{2}$

Սաթըշ 10.000 պալէա

Պուղտայլար եէնիտէն տուրկուն « իր հալ քէսպ իթտիլէր

Թրիէսթէ 31 օգոստոս

Կիւրճիւ բամուգու, ֆըլօրին, 49-50 փիաթա տուրկուն

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Բարիզ 31 օգոստոս

Ֆրանսըզ ֆօն. տէլ	59,90
» » գապ.	60.27
Իթալեա ֆօն. տէլ	48,45
» » գապ.	49
Օսմ. իսթիգ. (63) գապ.	300

ԵՇՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ
ԳԱԼԱԹԱ ՊԻԱՍԱՍԸ

Օգոստոս 20 Սաատ ալթըտը	45-10
« » Սաաթ 4	45-29

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՎԱՍԻԹՅԷՐ ՄԱՏԵՍԻ

Մըըըըտա վէ հարիսա իսկէնտէրիյէտէ վուգու պուլան պիր վագիէէթ մատտէսի ույղուն օլմատըղընը, իւք տէֆա պիլտիրիլմիզտէ, իլէրուտէ, ֆէնա հալլէրի նէթիճէ վիրէճէկինի տէրք իթտիկ. կիմիզտէն, պիլչի մէզտէն, եօնիւ պըլմազընտա պիր ուղուրսուզլուք պէսէտէն իլէմիշ իտիք ։ Նասըլ քի գօրգտուղումուզ կիպի օլտու, վէ հալէա տախի պիթմէմիշ, կիմտէն կիւնէ քէսպի եէհէմիյէթ վէ միւշքիլաթ իթմէքտէ տիր ։

Բաթրիգխանէ պու պապտէ նէ թարիգ թութմուշ տուր պիլմէյիզ, լաքին չու աթիտէքի եսէֆ իւզրէ օգուտուղումուզ մէքթուպտան նէզարէթ սէօյլէրիզ քի, թարաֆէյնի սուլհ վէ եախուտ իգնա իտէճէք պիր յոլըը թարիզ թութուլմամըշ տըր ։ Պունտան զիհատէ եսէֆ վէ թէաճճիւպիմիզի տավէթ իտէճէք պիր նօգթա վար տըր ։ Չէօյլէ քի, կէրէք Միսաւրտա սրբազան վէ կէրէք Ասատուր վարտապէտ թարաֆընտան իտիլէճէք մէքթուպլար կէօրիւլմէքտէ տիր ։ Վէ նասըլ քի, կէրէք խաթըըրա, վէ կէրէք աատյէթէ ըիայէթ, իքի թարաֆըն տա սօյլէտիքլէրինի տէրճ իլէ, մուհաքեմէսինի էհալիյէ թէրք իթմիկիմիզ կէօրիւնմէքտէ տիր, վէ իքի թարաֆըն տախի, միւթէալէր գաթիյէն պուլունամազ չէհատէթ իթմէքտէ օլտուղումուզը կէօրմէքտէ, վէ գանուն թարաֆըն սիհատէ հագգ վիրէճէկի միւնպիտ չաչըրմագտա տըր ։ Վէ պուն նամանտա չու թէճրիպէ մըզ թամամ գըլընմագտա տըր քի, միւէթթիսիղաէ, ալէլխուսուս պէօյլէ ուպուտիէթ վուգու պուլան պիր մառաէ հագգընտա, թէքմիլ վէ լայըըը մալիւմաթ տօպրու օլամաղ նէ՛ գատար միւշքիլ պիր շէյ տիր ։

Պու տէֆա, քէզալիք, էմնիյէթէ շայան պիր զաթ թարաֆընտան մէքթուպ մատտէ հագգընտա Մասիսա տէրճ իտիլէն պիր մեքթուպ, պու հուսուս հագգընտա պագը ասխալ պիր նազար իլէ պագըլ օլտուղունու, պու սէպէպլէ պաթրիգխանէնին նազարը տիգգաթէ թէտգիգ իթմէք նիյէթիլէ, չու աթիտէքի մէքթուպտա արզ իտէրիզ ։ Բաթրիգխանէ յէ կէօնտէրիլմիշ օլան մէքթուպ սուրէթի իլէ, իքի գըթ տախի սուրիէ ամթըխաըն սուրէթլէրինի տէրճ իյլէմիշ պուլունուեօրըզ ։

Ամենապատիւ Սրբազան Հայր,

Վարչութիւնս Աստուր վարդապետին անվայել գործողութեանց տեղեկագիրը ըըըկեց Ձեր Գերապատուութեան եւ եռեւէ ուրիշ նամակներով եւ վկայականներով իւր առջի գրածները աւելի եւս հաստատեց, առջի նամակնիս անպատասխանի մնաց, երկրորդը չըլսուեցաւ, երրորդը գուցէ անհետացաւ եւ այս վերջինը անշուշտ միւսներուն քովը պիտի թաղուի ։

Վարչութիւնս կը փութայ ծանուցանել որ պատասխանատուութիւնը՝ ինչպէս Ձեր Սրբազնութիւնն ալ կը վկայէ, մեր վրայ չըպիտի ծանրանայ, մենք կը կարծէինք թէ վէրք մը մինչեւ որ յ՚ժշկին չը յայտնուի բուժ չի գտնէր, այս սկզբունքով պարագաներնիս կատարեցինք, Աստուր վարդապետին ապօրինաւոր ընթացքը եւ ազգիս խեղճ վիճակին մէջ հասուցած նիւթական եւ բարոյական վնասները Ձեզ հաղորդելով՝ յուսով էինք որ Ձեր Գերապատուութիւնը պիտի փութայ յաղղութիւն հրաւիրել զինքը եւ վարչութեանս օրինաւոր եւ արդար դատը պաշտպանել, այլ ընդհակառակը տեսանք ցաւօք սրտի Ձեր Սրբազնութեան անտարբեր երեւալը իբր թէ մեր հօտին կառաւարուիլ մ՚ըլլար, եւ վարչութեանս անդամները յանիրաւի հանձրացուցած Ձեր Սրբազնութիւնը մեր աղերսական նամակներովը ։— Զենք յուսար որ Նսայի պատրիարքին հաճելի ըլլալու համար այդ քաղաքականութիւնը բանեցուցիք, կը բողոքենք սակայն ըսելով որ Ձեր Գերապատուութիւնը կրնար վերջ մը տալ երկու կողմը մուրկ ընելէն վերջը, ըսելով վարչութեանս թէ յանցաւոր է կամ Աստուր վարդապետին թէ ազգակործան եւ ապօրինաւոր գործողութեանց մէջ գլորած։

Ձեր Սրբազնութիւնը նախապատիւ գանեց Աստուր վարդապետին լի զրպարտութիւններով նամակը 'ի լուր աշխարհի հրատարակել որ ազգը վրէժխնդիր կանդնի մեզի դէմ, առանց արժան դատելու գոնէ մեր գրածներէն հատ մ՚եւս հրատարակել, որպէս զի հասարակաց ատեանը իւր գատավճիռը տար երկու կողմը մուրկ ընելով, իբրու թէ մենք Հայաստանի կողմերու քիւրտերը եղած ըլլանք որ Հայ ազգին անհաշտ թըշնամի ենք, եւ Աստուր վարդապետին նմանակը Հայ կոյսերուն անխղճաբար վայրենի քիւրտերէն յղիւած ըլլալուն մէկ ատոյց տեղեկագիրը ։ Բայց վարչութիւնս չը վհատիր, գիտէ որ իւր սիրելի ազգակիցները, խորհելու ազատութիւնը կը յարգեն եւ մեր իրաւացի բողոքները իսկ մուրկ ընելէն վերջը դատելու հեռատեսութիւնը ունին ։—

Սրբազան Հայր, կը հարցնենք խոնարհաբար Աստուր վարդապետին լի զրպարտութիւններով գրած նամակին որ կէտին վասահելով Ս. Պատրիարքին յանձնեցիք մեր դատապարտութեան վճիռը ։ Արդեօ՞ք յետագայ լիրբ խօսքերուն թէ «վարուիքս նայեցան եւ չորս պատի մէջ չարութիւն չի մնայ որ չըգործենք» որպէս զի Նսայի Պատրիարքն ալ մինչեւ անգամ յանդգնի բարոյապէս մեզ մահ սպառնալ ։ Սիօնի յունիս 30 թուով գրածները ո՞ւրկէ ծնունդ առին, ոչ ապաքէն Ձեր Սրբազնութեան դատավճռէն ։ Օրին մէջ չեն ըլլար այս խօսքերը որ հովը ցրուէ զանոնք եւ անհետացընէ, այլ արտատպրեալ Սիօնին թերթերուն մէջ 'ի լուր աշխարհի կը հրատարակուին, — Ո՞ր արդարասէր դատաւորը մէկ կողմը մուրկ ընելով կը դատէ եւ պաշտպանել ուզածին կըսէ ա՛ռ քեզի պէտք եղած զէնքերը եւ գործածէ թշնամիներուդ վրայ ուզած կերպովդ ։ Ահա Սիօնը կը գործածէ, հասարակութիւնը կը տեսնէ, առաքինի սրտերը կը զայրանան եւ կը հարցնեն իրարու թէ ի՞նչ է պատճառը որ Գահիրէի վիճակիս ժողովուրդը, անբան անասուն, գողերուն հաչակը, մարդկային ազգը 'ի զարմանս կրթած, Գերապատիւ Սրբազան առաջնորդը մէխանէճի եւ անզգամութեան պարագլուխ, ազգային վարչութիւնը մէխանէճիին պօզանը չանաս, ժողովականացս մաւերացումը խարդախ, վարչութիւնս ուտող, ոչնչացնող, անխըղճաբար մարող, Աստուծոյ համար պատրաստած Ս. Ցաճարնիս մեհեան, մենք կռապաշտներ եւ պիղծ ըլլալնուս յարգոր առ համօրէն ազգս Հայոց որ մեզ չը մերձենայ, — Սրբազան Հայր Ձեր պաշտօնակցին այս առեղի եւ անվայել հայհոյութիւնները որ Ս. աթոռին բարձրութենէն կը հասնին, անտարբերութեան արգասիքը չե՞ն ։ Մենք ո՛չ այնչափ կը տրտմինք Նսայի Պատրիարքին նըզովքներուն վրայ որչափ Ձեր Սրբազնութենէն առած քաջալերութեան ։ Նսայի Պատրիարքին նզովքները մեզի վախ չեն պատճառեր որովհետեւ համոզուած ենք որ անիրաւ նզովքները ելած տեղը կը հանգչին միայն ուրախ ենք սակայն երեւակայելով որ Նսայի Պատրիարքը նզովելէն առաջ ուխտըրած է անշուշտ մէյ մ՚ալ Գահիրէի անունը չը տալ որ ինքն ալ չը պղծուի ։ Ս. Եկեղեցինիս չը յիշել որ ինքն ալ կռապաշտ չըլլայ, մեզի հետ հաղորդութիւն չունենալ որ ինքն ալ, դող, խարդախ, անզգամ, ուտող, մարող, անխղճաբար ոչնչացնող չըլլայ ։—

Սրբազան Հայրիկ, կրնաք մեզի հետ չըգոչել թէ Նսայի Պատրիարքը գերազանցեց նաեւ զՆիկոլ, քանզի գոնէ վերջինը իւր ժողովուրդը ուրիշ քրիստոնեայ եկեղեցիի հետ միացուց, իսկ Նսայի Պատրիարքը կըռապաշտներու մեհեաններու մէջ կը ղեսեղէ զմեզ ։ — կը տեսնէք Սրբազան Հայր թէ ինչ հետեւանք կունենայ մէկ կողմը միայն լսելով դատելը ։ Արդ կը հարցնենք որու է յանձանքը, եւ պատասխանատուութիւնը որոր վրայ կը ծանրանայ, ոչ ապաքէն Ձեր Գերապատուութեան ։ —

Կը կրկնենք Նսայի Պատրիարքը նզովքներ կը կարդայ մեր վրայ եւ Ձեր Սրբազնութիւնը իւր պաշտպանութիւնը կը զլանայ մեր արդար բողոքնուս իւր հօտէն արտաքսելով զմեզ, կը հարցնե՛նք, ի՞նչ կը մընայ ընել մեզ այս պարագայիս մէջ, ոչ ապաքէն վերջացնել խօսքերնիս ըսելով, Ս. Հայր, ինչպէս ասկէ յառաջ ամէն պատասխանատուութիւնը վրանիդ առնել զիջաք, ապագային ամենածանր պատասխանատուութիւնը եւս Ձեր Գերապատուութեանը վըրայ կը թողունք, իմացընելով միանգամայն որ սոյն վերջին նամակնիս լրագիրներու մէջ հրատարակելու որոշումը բրած է վարչութիւնս հասարակաց ատեանին արդար վճիռը նախապատիւ դասելուն համար ։—

Գահիրէ 9 օգոստոս 1870

Ատենապետ Վարչութեան

Յովհաննէս Նուպարեան	Լուբէֆ
Նշան Գալֆաեան	Եղիա Ցարապետեան
Յովհաննէս Աւէ	Սիմոն Լալաեան

Առաջնորդարան Հայոց 'ի Գահիրէ
31 յուլիս 1870

Ազգային կը հարցունեմք ձեզ, թէ Մանզումէի թիւ 1298 ին մէջ գանուած յօդուածին որ կըսէ, եթէ թէ Գահիրէի ժողովականք զքեզ ստիպեր են, բռնաբարեր են, հետեւորները ուզելով, եւ զանազան երկիւղալից բանիւք սպառնացեր են ձեզի դէմ, Ճալուածոց մասին հաշիւ խնդրելով, եւ միանգամայն հաշուեցուցակները:

Արդ ըսէ՛ մեզ, արդարեւ ձեր համաձայնութեամբ են նոյն հրատարակութիւնը թէ ոչ, եւ մինչեւ՝ցարդ մէկ հաշիւ, կամ մէկ գումար ստակ մը ընդունուած է 'ի դիմաց աղբիւրաց(?) նոյն վերոյիշեալ կալուածներէն:

Պատասխ. Ինձի հիչ մէկ անգամ հեօձէթի անուն չը տուին Թաղական ազաները բայց հաշիւ հարցուցին, քանի որ ձեռքս վկայական չիկայ, եւ դարձեալ [s]պասելու վրայ եմ, եւ ինծի մէկ էօրփ ըրած չեն որ յիշեր են գազէթան ալ չիյտեմ, եւ ես խապար չունիմ պիլէ գազէթայէն, եւ դարձեալ Սրբազան Առաջնորդը այնպէս խօսք ըրած չէ ինծի: Գէորգ Մանուկեան

'Ի ճշմարտութիւն վերոյգրեալ բանից կը վկայեմք որ ստորագրութեամբ Գէորգ Մանուկեանի:

Յարութիւն Վարդապետ Բաղդասարեան | Միքայէլ Վարդապետ Խաչատուրեան

Գումգաբուի 'ի գուրս
14 օգոստոս 1870

... Խմբագիր,

Թաղական դպրոցներու մէջ 'ի վաղուց անտի տղայք հարսանիքի եւ մեռելի տանելու անհոգի սովորութիւն մը կայ, որ քիչ մնաս չտար տղոց ամեն կերպով, այս անպատշաճ սովորութեան Պէզճեան դպրոցն ալ ունելով, շաբաթը մէկ երկու անգամ խումբ մը տղայք ժամերով իրենց դասերէն զուրկ ննջելով յուղարկաւորութեամբ կըրտուին, հոգաբարձութեանս սոյն անտեղութեանց վերջ մը տալու համար պյտօրութենէ ազգային լեռնագործ միջոցաւ պարոք կը սեպէ ազգարարութիւն ընել ընդհանրութեան որ բնաւ երբեք ոչ հարսանիքի եւ ոչ մեռելի տղայ մը դպրոցէն դուրս չհանուի:

Ներկայ ազդարարութիւնս խնդրեմ ... Խմբագիր Ձեր պատուական լրագրով հրատարակել յօգուտ ազգային մանկտոյն՝ եւ յօրինակ Ազգ. այլոց դպրոցաց՝ Մնամ եւն.

'Ի դիմաց Հոգաբարձութեան
Պէզճեան վարժարանի
Միքայէլ Մ. Ընֆեաճեան

ԱԶԳ

Նուպար-Շահնազարեան վարժարանին տեսչութիւնը պարտք կը համարի ծանուցանել պատուարժան ծնողաց՝ թէ կարեւոր նորոգութեանց պատճառաւ դասախօսութեան սկզբնաւորութիւնը, որ օգոստոս 19 ին պիտի ըլլար, սեպտեմբեր ամսոյ 1 ին ձգուած է:

Աշակերտք պէտք է ներկայ գտնուին օգոստոս 31 ին:

ԻՄԱՆԱԹ

ՊՕՂԼՐԹԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ Ի ՊԷՊԷՔ

Վեհափառ Սուլթան Ապտիւլ Ազիզ կայսեր հրամանաւը հաստատուած այս դպրոցը գրագիտութեան եւ գիտութեանց կամ վաճառականական ուսմանց մէջ կատարեալ կրթութիւն մը ստանալու համար ամեն միջոց կը մատուցանէ ուսանողաց:

Դպրոցը պիտի սկսի իր 8երորդ տարին Սեպտեմբեր 3/15ին, եւ յիշեալ ժամանակին աշակերտք պիտի ընդունուին վարժարանական եւ նախապատրաստական կոչուած երկու բաժանմանց մէջ:

Լիուլի տեղեկութիւն առնել ուզողները, կրնան դիմել Մ. Հանսօնի գրասենեակը Ղալաթիա, եւ կամ Պատ. Ճօքթ օր Համլինի, վարժարանին գլխաւորին:

Էրմէնիճէ վէ էրէյիճէ Ֆրանսըզճաւ վէ Էլ հինէրեէրի. վէ պիւմէք վէ աքմէք պիլիր պիր Հայ գադըն, կէրէք իսթանպօլտա, վէ կէրէք թաշրատա, վաքտւ հիլեք իթմէք արզու վէ նիեէթինտէ պուլունտուղունտան, թալիպ օլանլարըն, իսթանպօլտա քէօփրիւ պաշընտա վագը քօմսիոն խանէ միւտիրի Մուրատ աղատան մաձէլի իգամէթինի խապէր ալմասը իլթիմաս օլունուր:

Տօքթօր Գալուստեան էֆէնտինին Պէյօղլունտա վագը խանէսի եանընտա պուլունան ճէհէթի իլէ, պունտան պէօյլէ միւմայիլէյհ տօքթօրու արաեանլար, Գումգաբուտա Գասիրկա լիմանը մէյտանընտա պէօյիւք չէշմէնին գարշըսընտա վագը քէարկիր խանէյէ միւրաճաաթ իյլէմէլի տիրլէր: Իսթէնէն ատրէսինի Պէօփրիւ պաշընտա Միրինյօ Ֆաննինին էճզախանէսինէ պըրագմալը տըր:

ՄՈՒՀԻՄ ԻԼԱՆ

Թուրքէշ չէհրի իսթիգրազ պիլէթլէրինին սեպտեմբեր 20/1 տէ չէքիլէճէկի սահիպ իկրամիէ Թարաֆընտան էհամիէթլի պիլտիրիլիր: Էն պէօյիւքիւ 50.000 ֆրանք օլուպ, 49 սէրի գազանաճագ տըր:

Քէզա սահիպի իկրամիէ մաղազասընտա, Ավուստրիա հիւքիւմէթինին տէօրտիւնճիւ սըրըֆընտան օլան 78 ինճի պիլէթլէրի տախի սաթըլմագտա տըր, պունլար, օգոստոս 18/30 տա չէքիլիպ, էն պէօյիւք իքրամիէսի 20000 Թալէր, եանի 75.000 ֆրանք գազանաճագ տըր:

Սահիպի իկրամիէ մաղազասընտա Ավուստրիա, Րուսիա, Իթալիա վէ Իսպանիա հիւքիւմէթլէրինին սէհիմլէրի տախի սաթըլմագտա տըր:

Թաֆսիլի մալիւմաթ ալմագ իսթէեէնլէրին, եա սահիպի իկրամիէ Գալաթատա Գէօրգ պէյ խանընտա վագը 3 նիւմէրօլու օտաեա, եախօտ իսթանպօլտա Վարագճը խանընտա Մ. ժօրժ Ֆիլատէլֆօ(?) [illegible] մաղազասընտա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի:

ՀԷՐՄԱՆ ՔԼԱՐՖԷԹ

Խապէրլօյէ, Շահնազարեան մէքթէպի եապըլմագտա վագը միւֆրէրէ վէ կէնիշ պիր արսա սաթըլըգ օլուպ, վէ գըթա գըթա տախի վէրիլէճէկ կինանէ օլ պապտէ մալիւմաթ ալմագ իսթէեէնլէրին, Գալաթատա վագը Ամէրիգան մաղազասընտա Մինասեան Պէտրոս աղաեա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի:

Ֆրանսըզ Լիսանըն(?) բէգ ալէա պիլէր իթալեաղը պիր մատմօազէլ, պու կիւնլէրտէ Սամաթեատա իգամէթ իթմէքտէ օլուպ, վէ վիզիթա իլէ էվլէրտէ, մէգթէպ լիսանը տէրս վէրմէքտէ օլտուղունտան, արզու իտէնլէրին, միւսիւ Մինէ Ջիանի Ֆալէրօնուն խանէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէսի իխպար գըլընըր:

Մէրգումէ մատմօազէլին, քէնտի չըրաղլարը թահսիլինէ էգտամ ու տիլ չալըշըրագ մէմնուն իտէճէկի, վաատ օլունմագտա տըր:

ԽՍԹԻԳՐԱԶ ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆԻՆ ՊԷՕՏԻՒԹ ՄԷՐՔԷԶԻ

Օսմանլը, Ավուստրիա, Ֆրանսա, Իսվէչ, Իթալեա, Րուսիա, Պէլճիգա, Իսպանիա վէ Ուլահ Պուղտան հիւքիւմէթլէրինին էնվայի իսթիգրազ պիլէթլէրի սահիպ իկրամիէ մաղազասընտա սաթըլմագտա տըր, մէզքիւր իսթիգրազ պիլէթլէրի, սէնէտէ իքիտէն ալթը տէֆէ գատար չէքիլիպ 30.000 լիրատան 45.000 լիրաեա գատար գազանըրլար:

Սահիպ իկրամիէ մաղազասընտա Օսմանլը հիւքիւմէթինին սէնէտէ պէշ տէֆէ չէքիլէն իսթիգրազ պիլէթլէրի տախի սաթըլմագտա տըր, մէզքիւր պիլէթլէրին գըյմէթի 25 ղըրուշ 10 տանէ Օսմանլը լիրասընա գատար տըր: Մէզքիւր պիլէթլէր աթիտէ պէեան օլունտուղու վէճհ իւզրէ պաշլըճա գազանաճագ տըր:

1870 օգոստոս 29/30 տա չէքիլէճէք պիրինճի նիւմէրօ, 20000 Թալէր, իքինճի նիւմէրօ 10.000 Թալէր, իւչիւնճիւ նիւմէրօ 5000 Թալէր, տէօրտիւնճիւ 2000 Թալէր, իւչ հիսսէ 1000էր Թալէր, 16 հիսսէ տէօրթ եիւզ, 46 հիսսէ իքիշէր եիւզ, 148 հիսսէ, եիւզէր, 3283 հիսսէ, ալթմըշ պէշէր Թալէր գազանաճագլար տըր:

1870 սեպտեմբեր 23 տէ չէքիլէճէք պիր հիսսէ 150.000 Թալէր, իքինճիսի, 100,000, իւչիւնճիւսիւ 80000, տէօրտիւնճիւսիւ 50000, պէշինճիսի 40000 ալթընճըսը 30000, եէտինճիսի 20000 31.180 քիշի տախի 65էր Թալէր գազանաճագլար տըր:

1870 նոյեմբեր 12տէ չէքիլէճէք, իւչ հիսսէ 10.000 Թալէր, եիրմի հիսսէ, 5000 Թալէր, 40 հիսսէ 2000, 450 հիսսէ 200, 450 հիսսէ 1000, 500 հիսսէ 400, 600 հիսսէ 200, 1700 հիսսէ 100 էր Թալէր գազանաճագլար տըր:

Մէզքիւր իսթիգրազ պիլէթլէրինին մըգտար չէյ գազանաճագըն պէեան իտիճի կէրէք Րուսմ վէ կէրէք Ֆրանսըզ լիսանը իւզրէ պասըլմըշ լիսթալար պուլունտուղունտան կէրէք մէզքիւր լիսթալարը կէօրմէք վէ կէրէք Թաֆսիլի մալիւմաթ ալըպ իյլէմէք իսթէեէնլէրին Գալաթատա Գօմիւսիօն խանը իթթիսալինտէ վագը սահիպի իկրամի 16 նիւմէրօլու մաղազասընա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի:

Ժ. Տ. ՃԱՆԷԹԹՕ

ԽԷՆՆ ԿԷԼՄԻՇ

Գաղչէ սուլթան Թուլումպալար, գույու Թուլումպալարը, գըթուգ վէ պէշիկ սանտալեալարը, աշլըգ գարանըր գարփի պաշլէ սանտալեալարը, Մանչէսթըր ֆապրիգալարըրըն էն ալէա մալլէրինտէն կէօմլէքլէք վէ սայիրէ իչին պէյազլար, պասմալար, պէյազ բիքէլէր վէ քէթէնլի մալլէր:

ՏՈՒՔՈՒՇ ՄԱՔԻՆԱԼԱՐԸ

Վէ պիր Թագըմ սայիր միւխթէլիֆ էշեալար, Գալաթատա վագը Ս. Մ. Մինասեան գումբանեասըրըն Ամէրիգան մաղազասընտա սաթըլմագտա տըր:

ROB BOYVEAU LAFFECTEUR.

ՐՕՊ ՊՕԵՎՕ ԼԱՖԷՔԹԷՕՐ

Մէզքիւր մուալիճէ, Ֆրանսատա, Րուսիատա, Ավուստրիատա վէ Պէլճիգատա Թահսին վէ Տօքթօր ժիրօտօ տը Սէն ժէրվէս Թարաֆընտան Թաստիգ գըլընմըշ տըր:

Գանը Թէմիզլէյիճի չօգ մուալիճէլէր վար տըր, լաքին պունլարըն իչինտէ Րօպ Պօյվօ Լաֆէքթէօր, կէրէք 60--70 սէնէտէն պէրու հաօիյէթի կէօրիւլմիւշ, վէ քեամիլէն նէվայիթտէն Թէրքիպ գըլընմըշ օլմասը իլէ պիրինճի մէվգիյը Թութմուշ տուր. Մէզքիւր մուալիճէ, տէրի խասթալըգըլա, սըրաճաեա, վագի հասիլտէն իլէրու կէլէն գազալարա վէ սայիր խասթալըգլարա պիրէպիր տիր:

Րօպ տը Պօյվօ Լաֆէքթէօր, պու Ֆրանսա Թահսին օլունմուշ վէ 1778 վէ 1793 սէնէլէրինտէ Ֆըրանսանըն պահրիյէ ասաքիրինէ վէրիլմիշ վէ 1850 սէնէսինտէ պէլճիգատա Պէլճիգա օրտուսունա իթիմալ օլունտուղու իչին հարպիյէ նազըրը Թարաֆընտան Թահսին օլունմուշ վէ պիւթիւն Րուսիա մէմալէքինտէ իսթիմալինէ րուխսաթ վէրիլմիշ տիր. սաթըլըր: Paris, rue Richer No. 12 Պարիզտէ Րիշէր սօգաղընտա Նօ.12 տէ, իսթանպօլտա, Օհաննէս Տէլլա Սուտա, Ժ. Ա. Խանիօրճի Պեյլէրտէ, Կանալի Սիֆարաթ(?), Ֆանթօ Օթօնի, Լօրօ Թօմասօ, Սիմօնեան վէ Գալէժա էճզախանէլէրինտէ:

ՄՈՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ
ԽԱՆԿԸՆ ԻՉԻՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

« ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ »
ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Պու կիւնքի Թէքմիլ սէրմայէսի (անսուանատօն)	Լրյ. Ինկ.	5,000,000
ԵԱՆԻ	Լրյ. Ինկ	
Ասըլ սէրմայէ		2,000,000
Շիմտիյէտէք քեարտան աըթը-		
ըլմըշ		2,838,119
Պու կիւնքի մէվճուտ սէրմայէսի		4,838,119
Փուլիթանեանըն եըլլըգ իրատը		800,000

Իշպու գումբանեա 1809 տա, եանի պունտան 61 սէնէ էվվէլ Թէշքիլ օլունմուշ օլուպ, վէ քէնտի սէրմայէսինտէն մատատ քեարտան արթըրտուղը պէօյիւք րէզըրվ իլէ տիւնեանըն էն պէօյիւք չէրքէթլէրինին սըրասընա կէչմիշ տիր:

Կէրէք էհալինին քէնտի մաղազասընտա վէ կէրէք Սթամպօլ վէ Կալաթա կէօմրիւքլէրինտէ պուլունան մալլէրի վէ կէրէք էվ, մաղազա վէ էշեայի սայիրէ վէ էշեա, քէօյլէրտէ վէ եախօտ չէհիր իչինտէ, սիկուրթա իթմէք իչին իլան իտէր:

Սիկուրթա Թութմագ իսթէյէնլէր Գալաթատա Գէօրգ պէյ խանընտա Նօ. 9 մէզքիւր գումբանեա Թարաֆընտան գումբանեա քեամիլէսի պուլունան Աճէնթի Մ. Ռ. Իլեարր. Սուլսիա(?) վէ եախօտ, իսթանպօլտա Շէրիֆ բաշա խանընտա Համբարձում աղա Ցօլաքեան միւրաճաաթ իյլէմէլէր 13

Ֆէչ տայարը
Էյրէթի տիւզէլ էյլի Թըլմօլը
Ռասըմխին փուլըլմասը էյլի

Միսէլլէֆ Տօքթոր Տօրէնի Փօրիտ հէկիմի.

Ջիգէր օլունան քիթապըն պաշըը պապլէրի.

Տիշլէրին օլմասըրըտան նէչէթ իտէն միւնասիպէթսիզլիքլէր:

Էյրէթի տիշլէրին Թիւրլիւ ճինսի:

Էյլէմէ տիշ:

Հալգա:

Եայ:

Մատէն իլէ եարըլան տիշլէրին միւնասիպէթսիզլիյի:

Թիւրլիւ ուսուլլէր հագգընտա բուլպար վէ Թէճէսսիւլ:

Էյրէթի տիշլէրէ լազըմ կէլէն պիլիմ էվ ճէնկ:

Տիշլէր իճսանըն լէհճէսինէ իքթիզա օլար ճիհէթի իլէ:

Տիշլէր, տուտագլար, Թէլաֆուզ, կիւլմէք:

Էյրէթի տիշ պիր իսթիթար ատամ աղզընտա նէ պէշիմ վէրիր տուտագլարա, եիւզէրէ, պուրունա, վէ չէնէյէ:

Տիշլէր իճսանըն սաղլըղընա վէ կիւզէլլիյինէ նէլարին

Պուլունուր Տօքթօր Տօրինի տիշ հէքիմինտէ, Պէյօղլունտա Ամալը Մէճիտ սօգաղընտա 15 նումէրօ խանէտէ, եախօտ Ըսթանպօլտա քէօփրիւ պաշընտա Իշթիգապըն գարշըսընտա:

Տօքթօր Տօրինինին Թէսէլլիֆ իյլէտիյի սաիր քիթապլար:

Թասնիֆ վէ էյրէթի տիշլէր հագգընտա սէօզլէր . . . . ֆիյ. 5 ղչ
Իճսանըն աղզը . . . . . . » 20 »

Պու քիթապլար սաթըլմագտա տըր Եօւնգպրատա պէյան օլան մահէլլէրտէ վէ Պէյօղլունտա 323 նումէրօլու Վէյս քիթապճը տիւքքեանընտա:

ՏՕՓԹՕՐ ԲԷԼԷԶ

Ամէլէյաթը Ճէրրահիյէ իճրա իթմէքտէ իճիւն, ագրըսըզ տիշլէրին չէքիլմէսինէ (աղըզ) տէքիֆ ու իքալէ իթմէք, վէ տիշլէրի չըգմըշ օլանլարըն տիշլէրինին եէրլէրինէ գոճմէթլէրիյճէ Թազէսի ֆագ օլունմուշ կիպի, պանէթ աքրաուք օլունտա պիլէ տըրլըմըշ իւզրէ, տէշգիլաթ վէ տախիլի հէստալըգլարը, ...

... Հանէսի Պէյօղլունտա Կէրէսի(?) ... 2 նումէրօ ... 6 տան 4 ... [illegible]

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԷՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ՄԷՀՄԱՆԻՉ ՀԷՐԱԼՏՈՆ ԹԵՊԱՆՆԷՍԻՆԴԷ
ԹԱՊՕՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒ ՅՈԼԱԸ, ՏՕԹՈՒՔԱՐ ԱՓԸՏԻԼԼԱՃ
ՓԱՍԱԺԸՐԵՍԸ ԲԱՐՇԸՍԸՆՏԱ ՆՈՒՄԷՐՕ 467.